

Van Gennip

betekent dus dat wij nooit iets op 1 februari in de steigers zullen hebben. Wij hebben er wel over nagedacht, wij kunnen erover praten, maar er zit gewoon een tijdtraject in. Ten tweede, de Europese Commissie is momenteel zelf bezig met het uitwerken van de derde actielijn uit LeaderSHIP 2015. Die heeft betrekking op betere financieringsvoorwaarden. Voor de keuzes die wij gaan maken, is natuurlijk van belang waarmee de Europese Commissie komt. Mijn inzet is, zoals wij ook gisteren hebben besproken, om ervoor te zorgen dat een Europees garantiefonds op een zodanige wijze wordt vormgegeven dat het werkelijk een Europees level playing field wordt. Wij zetten ons daarvoor in.

Wij hebben gisteren ook uitgebreid over de budgettaire situatie gesproken. Uit een lege portemonnee komt niet veel als je hem omkeert. Ik heb gisteren ook toegezegd dat ik half maart met een bredere notitie kom waarin ik aangeef waar wij staan, zowel ten aanzien van het temporary defense mechanism als ten aanzien van mogelijke financieringsarrangementen, en dat allemaal binnen dat bredere kader van Leadership 2015. Wij moeten de maatregelen in onderling verband bekijken, zoals wij gisteren ook al hebben besproken. Ik kan nu niet garanderen dat er dan zicht is op budgettaire ruimte. Wellicht kunnen wij daarover bij de voorjaarsnota een discussie voeren.

Concluderend, ja, u krijgt van mij per 1 februari, dus met gezwinde spoed, de notitie waarom u nu bij motie vraagt. Dat betekent dat ik de motie zal uitvoeren. Wij gaan zo snel mogelijk met de sector aan tafel zitten en zenden u per 1 februari de schets van datgene waaraan wij op dat moment denken. Echter, ik wil, zoals ik gisteren al heb gezegd, de zaken niet mooier voorspiegelen dan deze zijn. Ik wil dat nu niet, en straks in februari niet. De motie zie ik dus als ondersteuning van beleid.

In de motie van het lid Slob word ik opgeroepen om zo spoedig mogelijk te komen met voorstellen om de Nederlandse werven de mogelijkheid te bieden over vergelijkbare financieringsinstrumenten en fiscale faciliteiten te beschikken als in andere Europese lidstaten gelden. Voorts wordt uitgesproken dat de financiële middelen die daarvoor in 2004 nodig zijn bij voorjaarsnota beschikbaar

moeten komen. Ik zeg nogmaals toe dat ik half maart een notitie zal uitbrengen waarin wordt vermeld waar wij op dat moment staan en dat ik op 1 februari een eerste zicht daarop zal geven. Half maart praat ik niet alleen over ideevorming rond financieringsfaciliteiten en innovatie, maar ook over de stand van zaken TDM en over het oordeel van de Europese Commissie op dat moment op de genoemde terreinen. Dat is van groot belang voor de manier waarop wij er invulling aan kunnen geven, als dat al kan. Het totaalbeeld lijkt mij noodzakelijk om een goede discussie met uw Kamer te voeren over waar in de toekomst de prioriteiten liggen.

Ik kan kort zijn over het tweede deel van de motie, het beschikbaar stellen van middelen bij voorjaarsnota. Bekend is dat ik hiervoor op dit moment geen middelen heb op de EZ-begroting voor 2004. Of er medio maart wel budgettaire ruimte is, kan ik nu niet zeggen. Die discussie zullen wij in maart moeten voeren op basis van mijn notitie. Wellicht moeten wij die discussie ook voeren bij de behandeling van de voorjaarsnota. Twee maanden geleden heeft uw Kamer de EZ-begroting vastgesteld. Wij hebben daarbij uitgebreid gesproken over de prioriteiten die er in staan. U kent de EZ-begroting dus en weet dat dergelijke bedragen er niet te halen zijn. Aangezien ik de middelen niet heb en daarom geen garanties kan en wil geven, rest mij niets anders dan de aanvaarding van de motie te ontraden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, straks over de moties te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 4 november 2003 over de **afvalexport**.

De heer **Koopmans** (CDA): Voorzitter. De Kamer heeft de afgelopen anderhalf jaar verschillende keren gesproken over de explosief gestegen afvalexport naar Duitsland. Dat is laatstelijk gebeurd op 4 november. De staatssecretaris van VROM heeft ons toen toegezegd

dat wij uiterlijk de afgelopen week een brief van hem zouden ontvangen. Wij hebben de brief uiteindelijk ontvangen vijf minuten voordat de regeling van werkzaamheden vandaag aan de orde was. De CDA-fractie vindt dat het gelijke speelveld, ook in financiële zin, onderdeel moet zijn van een afdoende aanpak van de sterk gestegen export en de risico's die daarbij een rol spelen, met name rondom het oneigenlijke onderdeel daarvan. Vandaar dat ik de volgende motie indien.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de afvalexport naar Duitsland in de afgelopen jaren explosief is gestegen;

overwegende dat deze export mede het gevolg is van het grote verschil in storkosten tussen Nederland en Duitsland;

roept de regering op om één vorm van heffing op de export van afval te introduceren óf de WBM-heffing op het storten van afval te verlagen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Koopmans en De Krom. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 21 (27664).

De heer **Samsom** (PvdA): Voorzitter. Ook de PvdA wil een gelijk speelveld invoeren voor afvalexport, zodanig dat die afvalexport ook stopt met explosief stijgen. Maar in tegenstelling tot CDA en VVD wil de PvdA dat niet ten koste doen van het milieu, dus een verlaging van de WBM-stortheffing lijkt ons absoluut geen goed idee. Daarom het volgende voorstel:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

Samsom

overwegende dat het huidige beleid niet afdoende is om oneigenlijke export van afval naar het buitenland tegen te gaan;

constaterend dat financiële instrumenten zoals een exportheffing op dit moment het enige alternatief zijn voor een effectiever beleid;

overwegende dat een exportheffing ook in eenvoudige vorm – bijvoorbeeld op forfaitaire basis – kan worden ingevoerd;

verzoekt de regering, een zo eenvoudig en effectief mogelijke heffing op het te storten deel van de export van afval in te voeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Deze motie is voorgesteld door het lid Samsom. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 22 (27664).

□

Staatssecretaris **Van Geel:** Voorzitter. Ik trek mij een klein boetekleed aan vanwege het feit dat mijn brief de Kamer pas onlangs heeft bereikt. Ik vertelde al eerder wat daarvoor de redenen waren.

We hebben in de afgelopen jaren veelvuldig gediscussieerd om inhoud te geven aan een beleid dat is gericht op het zorgvuldig omgaan met afval, het niet onnodig afbreken van de infrastructuur rondom afval in ons land en het realiseren van een adequate handhaving van ons beleid. Gelukkig is er op een groot aantal punten overeenstemming bereikt. Op dit onderdeel van het gehele afvalbeleid blijkt er nog een verschil te zijn tussen Kamer en kabinet.

Allereerst wil ik ingaan op de motie over de WBM-heffing en de verhoging daarvan. In het algemeen overleg heb ik al omstandig uitgelegd dat dit een ondergraving zou zijn van de structuur die wij in de afgelopen periode hebben opgebouwd en die ertoe moest leiden dat er niet wordt gestort, en dat er alleen wordt verbrand als er geen nuttige toepassingen zijn. Het gaat mij om de inhoud van het beleid; op de financiële kant ervan komt staatssecretaris Wijn wellicht terug. Een verlaging van het tarief is voor mij geen begaanbare weg.

Beide moties hebben gemeenschappelijk dat er een vorm van eenvoudigere exportheffing moet komen. Ik zal u een aantal criteria noemen waaraan nieuwe wet- en regelgeving moet voldoen: de regelgeving moet een probleem oplossen dat structureel is, je maakt immers geen regel voor een incidentele of tijdelijke situatie; het probleem zou niet op een andere manier opgelost moeten kunnen worden; er moet aan de HUF-criteria worden voldaan; de regelgeving moet gehandhaafd kunnen worden, uitvoerbaar en fraudebestendig zijn; ze mag de administratieve lasten niet verhogen; en het moet allemaal Europeesrechtelijk mogelijk zijn. Aan deze criteria herinnert de Kamer ons voortdurend als wij met nieuwe regelgeving komen. Laten we deze criteria eens langslopen.

Het probleem is allereerst niet structureel. Wij zijn bezig met een harmonisatie van de wijze waarop met stortbelasting en -verboden wordt omgegaan; de Kamer krijgt daar ook jaarlijkse rapportages over, volgend jaar weer. Het probleem is ook niet anders op te lossen. Elk voorstel moet gehandhaafd kunnen worden. Wij zijn nu bezig met een strenge, strakke en geconcentreerde handhaving. Ik kan u mededelen dat ik overweeg om een zestal beschikkingen in te trekken rond zaken waarin continu overtredingen aan de orde zijn. Daartegen treden wij hard, eenduidig en helder op. Het volgende criterium is of het handhaafbaar, uitvoerbaar en fraudebestendig is. Collega Wijn zal wellicht nog iets zeggen over de heffingskant, maar het is mijn overtuiging dat deze regeling niet handhaafbaar, niet goed uitvoerbaar en niet fraudebestendig is. Een ander criterium is of het voldoet aan de administratieve lastenverlichting. Dat is niet het geval. Nu is slechts een beperkt aantal instellingen belastingplichtig. Door de moties zouden meer bedrijven worden geconfronteerd met administratieve lasten. Het laatste criterium is of het Europeesrechtelijk mogelijk is; daarover bestaan buitengewoon veel twijfels. Op grond van deze vijf overwegingen ontraden wij het aannemen van deze moties. Krachtiger en helderder kan ik het niet zeggen.

□

Staatssecretaris **Wijn:** Voorzitter. Na

het langslopen van de vijf algemene criteria valt er niet zo gek veel meer te zeggen. Staatssecretaris Van Geel heeft daarmee een aantal punten behandeld die mutatis mutandis ook voor de belastingen gelden. Ik kan mij best voorstellen dat de Kamer vragen heeft over het handhavingsbeleid. De VROM-inspectie en de Belastingdienst doen hun uiterste best bij de uitvoering en handhaving van milieubelasting door het voeren van regulier overleg en door het vaststellen van een focus. In de praktijk is het niet allemaal halleluja, maar zij doen er hun uiterste best voor.

Over het afvalbeleid heeft de heer Van Geel al het nodige gezegd. Ik vind overigens dat je altijd moet oppassen wanneer een bepaalde sector vertelt dat er minder omzet is vanwege het buitenland. Je moet je dan afvragen of dit fiscale achtergronden heeft of dat het komt door de effectiviteit en de organisatie van de sector zelf. Wij mogen best vaststellen dat niet iedereen in de sector hier hetzelfde over denkt.

Over de overweging in de motie-Koopmans/De Krom heb ik net gezegd dat ik de een-op-eenrelatie niet erken, hoewel ik ook niet wil zeggen dat er geen relatie is. Door een exportheffing zou je eerder in conflict komen met artikel 25 van het EG-verdrag inzake het vrije verkeer van goederen binnen Europa. Ook afval valt hieronder. Een alternatief in de vorm van een inzamelingsheffing zou ook strijdig kunnen zijn met het EG-verdrag. Ik ben bereid om dit in een brief aan de Kamer te onderbouwen, zodat duidelijk is waar dit wrikt met het Europese recht. In Vlaanderen is er sprake van een heffing binnen België. Dan is er natuurlijk geen sprake van een conflict met het EU-recht. Dan is er weliswaar belemmering van vervoer van goederen tussen Vlaanderen en Wallonië, maar dit is binnen één land. Dat is iets anders dan vervoer van afval tussen Nederland en andere Europese landen.

De Kamer is ermee akkoord gegaan dat 10% minder mensen bij de Belastingdienst mogen werken. Voor het introduceren van nieuwe heffingen, met hoge administratieve lasten en problemen in de uitvoering, die ook nog moet worden gehandhaafd en gecontroleerd, zijn mensen nodig die wij op dit moment niet hebben. Er zou een situatie ontstaan waarin de uitvoeringskosten

Wijn

de opbrengst overstijgen. Dat conflicteert met de plannen voor de Belastingdienst, die ook door de indieners worden gesteund. De andere optie die in het dictum wordt genoemd, is het verlagen van de WBM-heffing. Je zou je dan kunnen afvragen in welke mate deze WBM-heffing moet worden verlaagd om ervoor te zorgen dat men niet naar Duitsland gaat. Gemiddeld wordt er dan 200 kilometer gereden om in Duitsland te komen. Het hoge tarief van de stortbelasting bedraagt op dit moment ruim € 80. Dat zou dan omlaag moeten naar een kleine € 20. De opbrengst moet dan ongeveer door vier worden gedeeld. Dan ontstaat er een budgettaire gat van ruim 140 mln. Dat is een substantiële budgettaire derving, waar in deze motie geen dekking tegenover staat.

Ik wil de Kamer graag tegemoet komen door te zeggen dat wij de problemen die van de zijde van de Kamer naar voren zijn gebracht, erkennen. Wij hebben dat ook in de brief aangegeven. Tegelijkertijd zien wij een zekere tijdelijkheid van deze problemen. Gezien de huidige lijn van het kabinet en de redelijke mate van overeenstemming over de noodzaak van een level playing field in Europa, ontraad ik de aanneming van deze motie.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, over de ingediende motie straks te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 16 december 2003 over de **milieuhandhaving**.

De heer **Van der Ham** (D66): Een paar dagen geleden vond het algemeen overleg over milieuhandhaving plaats. Daar kwam ook de motie-Van der Ham/Duyvendak ter sprake, die de Kamer op 4 juli 2002 heeft aangenomen, met steun van onder meer de fracties van VVD en Leefbaar Nederland. De strekking van de motie was, dat bestaande regels inzichtelijker zouden worden gemaakt. De regels moeten natuurlijk op het gemeentehuis aanwezig zijn, maar zij behoren ook actief

beschikbaar te worden gesteld. De regels moeten gemakkelijk met de computer zijn op te vragen, zodat je weet welke gedoogbeschikkingen er bij je in de buurt zijn afgegeven. In de motie werd dus niet opgeroepen tot het vaststellen van extra regels, maar tot het inzichtelijk maken van regels voor mensen die het aangaat. Wij vonden het erg sneu dat de staatssecretaris die motie niet wil uitvoeren. Dat is niet gebruikelijk; moties moeten worden uitgevoerd. Daarom dien ik opnieuw een motie in, met het verzoek om daadwerkelijk uitvoering te geven aan de eerdere motie. Om de burgers te kunnen oproepen tot goede handhaving van de regels, is het noodzakelijk die regels inzichtelijk te maken. Het gaat om het recht om te weten wat er wordt gedoogd.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat het van groot belang is dat het gemeentelijk en provinciaal gedoogbeleid met betrekking tot milieuvergunningen transparant is;

constaterende dat de verplichte openbaarheid van gemeentelijke gedoogbeschikkingen met betrekking tot milieuvergunningen in de praktijk niet leidt tot bekendheid bij burgers;

overwegende dat de Kamer, middels de motie-Van der Ham/Duyvendak (22343, nr. 69) de regering heeft verzocht, wetgeving voor te bereiden om gedoogbeschikkingen actief beschikbaar te stellen via internet;

verzoekt de regering, een wijziging van de Gemeentewet en de Provinciewet voor te bereiden, teneinde lokale en provinciale overheden te verplichten gedoogbeschikkingen actief beschikbaar te stellen via internet,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Van der Ham en Duyvendak. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 83 (22343).

De heer **Van der Ham** (D66): De staatssecretaris mag er de tijd voor

nemen om dit uit te werken en in samenhang met andere zaken in gang te zetten. Het is niet zo, dat de wetsvoorstellen er onmiddellijk morgen moeten liggen, maar wij vinden wel dat een en ander moet worden geregeld en dat elke burger in elke gemeente hetzelfde recht op openbaarheid moet hebben. Wij willen het recht om te weten niet helemaal overlaten aan individuele overheden. Wij vinden dat daar ook reden toe is. Gemeenten geven op dit moment weinig inzicht in gedoogbeschikkingen. Ook de handhaving schiet tekort. Wij vinden dat dit een reden vormt voor de Kamer om daarover een uitspraak te doen.

Staatssecretaris **Van Geel**: Voorzitter. Ik heb negatief geadviseerd over de uitvoering van de motie-Van der Ham/Duyvendak en in het algemeen overleg heb ik dit herhaald. Ik noem daarvoor een aantal kernargumenten, want ik vind dat de motie in strijd is met een aantal essentiële uitgangspunten van het Hoofdlijnenakkoord, dat ik tracht uit te voeren. Met name kijk ik nu naar de fracties van de coalitiepartijen. Allereerst is er geen enkele discussie over de vraag dat transparantie en openheid van informatie van buitengewone betekenis zijn voor de handhaving van milieuregels. Ik wijs u op de discussie over de risico-kaarten en de aanpak waarvoor wij hebben gekozen naar aanleiding van de commissie-Oosting. Alle inrichtingen voor gevaarlijke stoffen worden op een transparante manier wettelijk geregeld op vergunningniveau. Bovendien lopen er tal van projecten die uiteindelijk zullen leiden tot het digitale loket bij VROM. Dit zal zorgen voor transparante informatie op een breed vlak.

Mijn vraag is echter of wij deze situatie wettelijk moeten voorschrijven aan gemeenten en provincies. De Kamer en in het bijzonder de coalitiepartijen hebben tegenover mij in discussies voortdurend aangegeven geen extra regels te wensen, vóór decentralisatie te zijn en de verantwoordelijkheden te willen laten waar zij nu liggen. Toch handelt deze Kamer nu alsof de gemeenteraden en provinciale staten, die eveneens gekozen zijn door burgers, niet in staat zouden zijn om zelf voor de belangen van hun burgers op te